

Î N C H E I E R E

02 august 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte, judecător
Judecători

Tamara Chișca-Doneva
Ion Malanciuc
Aliona Miron

examinând conflictul negativ de competență apărut între Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău și Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani),

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Voronin Oleg împotriva Băncii Naționale a Moldovei, terți BC „Banca de Finanțe și Comerț”, Panahova Ecaterina, Voronin Alexei, Antoci Ivan, Voronina Elena, Voronina Taisia, SRL „Avicomagro”, Rusu Valentina cu privire la contestarea actelor,

c o n s t a t ă :

La 10 ianuarie 2020, Voronin Oleg s-a adresat în instanța de judecată cu acțiune în contencios administrativ împotriva Băncii Naționale a Moldovei, terț BC „Banca de Finanțe și Comerț” SA privind anularea integrală a hotărârii nr. 15 din 11 ianuarie 2019 emisă de Comitetul Executiv al Băncii Naționale a Moldovei, în baza căreia s-a constatat că, acționarii băncii Voronin Oleg, Voronin Alexei, Panahova Ecaterina, Voronina Elena, Voronina Taisia, Rusu Valentina, Antoci Ivan și ”Avicomagro” SRL, acționează concertat în raport cu BC ”Banca de Finanțe și Comerț” SA.

Concomitent cu acțiunea, reclamantul a solicitat suspendarea executării hotărârii nr. 15 din 11 ianuarie 2019, în vederea asigurării acțiunii și interzicerea Băncii Naționale a Moldovei de a întreprinde unele măsuri în vederea vânzării noilor acțiuni din capitalul social al BC „Banca de Finanțe și Comerț” SA, emise în baza anulării acțiunilor suspendate și aplicarea măsurilor de asigurare sub formă de interzicere a BC „Banca de Finanțe și Comerț” SA, Comisiei Naționale a Pieței Financiare, Depozitarului central unic al valorilor mobiliare, Bursei de valori a Republicii Moldova de a săvârși acțiuni de vânzare a acțiunilor ordinare în sumă de 475 478 din emisiunea suplimentară a XX-a ale BC „Banca de Finanțe și Comerț” SA, expuse spre vânzare la Bursa de valori în rezultatul anulării acțiunilor suspendate conform hotărârii Băncii Naționale a Moldovei nr. 15 din 11 ianuarie 2019.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 09 martie 2021, s-au atras în proces în calitate de terți Voronin Alexei, Panahova Ecaterina, Voronina Elena, Voronina Taisia, Rusu Valentina, Antoci Ivan și SRL „Avicomagro” (f.d. 152 vol. I).

La 12 mai 2022, Antoci Ivan, SRL „Avicomagro”, Voronina Elena, Rusu Valentina, Voronina Taisia, Voronin Alexei au depus cereri prin care au solicitat alăturarea la acțiunea depusă de Voronin Oleg (f.d. 59-70, 90-93 vol. II).

La aceeași dată, reclamantul Oleg Voronin a depus cerere de completare a acțiunii, solicitând anularea integrală a hotărârii nr. 15 din 11 ianuarie 2019 a Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei (f.d. 71-75, vol. II).

La 30 mai 2022, a depus cerere de alăturare la acțiune Panahova Ecaterina (f.d. 115-121, vol. II).

La 02 decembrie 2022, Voronin Oleg a depus cerere de modificare a obiectului acțiunii în contencios administrativ, prin care a solicitat obligarea Băncii Naționale a Moldovei să emită o hotărâre de anulare prin retragere a hotărârii Băncii Naționale a Moldovei nr. 15 din 11 ianuarie 2019, emisă în privința acționarilor BC „Banca de Finanțe și Comerț” SA – Voronin Oleg, Voronin Alexei, Voronina Elena, Panahova Ecaterina, Rusu Valentina, Voronina Taisia, Antoci Ivan și „Avicomagro” SRL (f.d. 159-164, vol. II).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 17 ianuarie 2023, acțiunea în contencios administrativ, înaintată de Voronin Oleg împotriva Băncii Naționale a Moldovei, terți BC „Banca de Finanțe și Comerț”, Panahova Ecaterina, Voronin Alexei, Antoci Ivan, Voronina Elena, Voronina Taisia, SRL „Avicomagro”, Rusu Valentina cu privire la obligarea Băncii Naționale a Moldovei să emită o hotărâre de anulare, prin retragere a hotărârii Băncii Naționale a Moldovei nr.15 din 11 ianuarie 2019, s-a strămutat la Curtea de Apel Chișinău.

Examinând materialele prezentate, prin încheierea din 15 iunie 2023, Curtea de Apel Chișinău a considerat justificat de a ridica conflictul negativ de competență între Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău și Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani), cauza fiind transmisă pentru soluționarea conflictului negativ de competență apărut la Curtea Supremă de Justiție.

Studiind materialele dosarului, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că competență să judece acțiunea este Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani), din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 44 alin. (3) din Codul de procedură civilă, conflictul de competență dintre două sau mai multe judecătoria care nu țin de aceeași curte de apel ori dintre o judecătorie și o curte de apel, ori între curțile de apel se judecă de Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție.

Conform art. 58 alin. (2) din Codul administrativ, conflictele de competență pot fi: a) pozitive – când două sau mai multe autorități publice se declară competente să desfășoare o anumită activitate administrativă; b) negative – când nicio autoritate publică nu se declară competentă să desfășoare o anumită activitate administrativă.

Articolul 200 din Codul administrative prevede că instanța de judecată în fața căreia a apărut conflictul de competență de natura celui definit la art. 58 alin. (2) suspendă din oficiu procesul și prezintă dosarul instanței competente să soluționeze conflictul de competență. Conflictul de competență dintre două judecătoria din jurisdicția aceleiași curți de apel se soluționează de către curtea de apel respectivă. Conflictul de competență dintre judecătoriile din jurisdicția diferitor curți de apel, dintre o judecătorie și o curte de apel sau dintre două curți de apel se soluționează

de către Curtea Supremă de Justiție. Conflictul de competență se soluționează fără citarea participanților la proces, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs.

Potrivit materialelor cauzei, prezenta acțiune a fost depusă la 10 ianuarie 2020 la Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani), reclamantul solicitând anularea hotărârii nr. 5 din 11 ianuarie 2019 emisă de Comitetul Executiv al Băncii Naționale a Moldovei, în baza căreia s-a constatat că, acționarii Băncii Voronin Oleg, Voronin Alexei, Panahova Ecaterina, Voronina Elena, Voronina Taisia, Rusu Valentina, Antoci Ivan și ”Avicomagro” SRL, acționează concertat în raport cu BC „Banca de Finanțe și Comerț” SA, ulterior concretizând pretențiile din acțiune și solicitând obligarea pârâtei de a emite o hotărâre de anulare a hotărârii nr. 5 din 11 ianuarie 2019.

Completul de judecată menționează că, la 19 iulie 2018, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Codul administrativ, act legislativ publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova la 17 august 2018, nr. 309-320, care a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019, în conformitate cu prevederile art. 257 alin. (1) din cod.

Potrivit art. 3 din Codul administrativ, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de îndeplinire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Conform art. 20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Potrivit prevederilor art. 191 din Codul administrativ, cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (2) și (3), judecătoriile soluționează în fond toate acțiunile în contencios administrativ. Curțile de apel soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva actelor administrative normative, care nu se supun controlului de constituționalitate. Curtea de Apel Chișinău soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii, ale Consiliului Superior al Procurorilor, actelor emise de Banca Națională a Moldovei, precum și acțiunile în contencios administrativ atribuite în competența sa prin Codul electoral. Curțile de apel soluționează și cererile de apel împotriva hotărârilor și recursurile împotriva încheierilor emise de judecătoria. Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curții de apel.

Este de menționat că art. 191 alin. (3) din Codul administrativ a fost completat prin Legea nr. 178 din 11 noiembrie 2021, în vigoare 29 noiembrie 2021. Astfel, competența Curții de Apel Chișinău de a soluționa în primă instanță acțiunile în contencios administrative împotriva actelor emise de Banca Națională a Moldovei a fost stabilită anume prin această modificare legislativă.

Reclamantul a contestat actul administrativ la 10 ianuarie 2020, până la operarea modificărilor stabilită prin art. VII al Legii nr. 178/11 noiembrie 2021 (în vigoare din 29 noiembrie 2021) prin care a fost modificat art. 191 alin. (3) din Codul administrativ, iar acțiunea a fost reținută spre examinare conform normelor stabilite de acest cod.

Potrivit art. 198 alin. (1) din Codul administrativ, acțiunea în contencios administrativ reținută spre examinare de către o instanță de judecată cu respectarea normelor de competență se soluționează de către aceasta în fond, inclusiv în cazul devenirii ei ulterioare de competența unei alte instanțe.

Astfel, reieșind din normele citate supra, competentă să examineze cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Voronin Oleg împotriva Băncii Naționale a Moldovei, terți BC „Banca de Finanțe și Comerț”, Panahova Ecaterina, Voronin Alexei, Antoci Ivan, Voronina Elena, Voronina Taisia, SRL „Avicomagro”, Rusu Valentina cu privire la contestarea actelor, este Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani).

În baza celor enunțate și conducând-se de prevederile art. 44 alin. (3) și alin. (9) din Codul de procedură civilă, art. 191 alin. (3) și art. 198 alin. (1) din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se constată competența Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) la judecarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată înaintată de Voronin Oleg împotriva Băncii Naționale a Moldovei, terți BC „Banca de Finanțe și Comerț”, Panahova Ecaterina, Voronin Alexei, Antoci Ivan, Voronina Elena, Voronina Taisia, SRL „Avicomagro”, Rusu Valentina cu privire la contestarea actelor.

Cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Voronin Oleg împotriva Băncii Naționale a Moldovei, terți BC „Banca de Finanțe și Comerț”, Panahova Ecaterina, Voronin Alexei, Antoci Ivan, Voronina Elena, Voronina Taisia, SRL „Avicomagro”, Rusu Valentina cu privire la contestarea actelor, se remite spre examinare la Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani).

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte,
judecător

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Ion Malanciuc

Aliona Miron